

İSTANBUL'DA YAŞAM MALİYETİ ARAŞTIRMASI

Mart / Nisan / Mayıs 2022

Neden Yaşam Maliyeti Araştırması?

Belirli bir yaşam standardını sürdürebilmenin maliyeti olarak tanımlanabilecek yaşam maliyeti, tüketim tercihlerine, harcama eğilimlerine, sosyoekonomik koşullara göre farklılıklar göstermektedir. Kentsel nüfusun giderek arttığı günümüzde kent sakinlerinin yaşam maliyetlerinin ortaya konulması, periyodik olarak izlenmesi karar alıcılar açısından önem arz etmekte ve kentin dinamiklerini görünür kılmaktadır. Üç aylık periyotlarla yayımladığımız "İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması" ile İstanbul'da ortalama bir hanenin yaşam maliyetindeki değişiklikler ortaya konularak yaşam maliyetini etkileyen harcama grupları ve incelenen maddeler paylaşılmaktadır.

Yaşam Maliyeti Aylık Değişim Oranı

Mayıs ayında İstanbul'da yaşam maliyeti artış oranı **%7,78** olarak gerçekleşti.

YIL	AY	AYLIK DEĞİŞİM ORANI
2021	Mart	%11,17
2022	Nisan	%8,39
2022	Mayıs	%7,78

Tablo 1: İstanbul'da yaşam maliyeti değişim oranı üç aylık karşılaştırılması

İstanbul'da Yaşam Maliyetinin Yıllık Değişim Oranı

Mayıs ayı değişim oranlarına göre İstanbul'da yaşam maliyetinin yıllık (son 12 ay) artış oranı **%86,02** olarak gerçekleşti.

YIL	AY	YILLIK DEĞİŞİM ORANI
2022	Mart	%73,63
2022	Nisan	%79,81
2022	Mayıs	%86,02

Tablo 2: İstanbul'da yaşam maliyeti değişim oranı yıllık karşılaştırılması

İstanbul'da Ortalama Yaşam Maliyeti (TL)

Mayıs ayında İstanbul'da dört kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti **19.950 TL** olarak ölçüldü. İstanbul'da ortalama yaşam maliyeti, **geçtiğimiz aya göre 1.440 TL arttı.**

YIL	AY	YAŞAM MALİYETİ
2022	Mart	17.077 TL
2022	Nisan	18.510 TL
2022	Mayıs	19.950 TL

Tablo 3: İstanbul'da ortalama yaşam maliyetinin değişimi

Ürün Fiyatlarının Aylık Değişimi

Mayıs ayında geçtiğimiz aya göre en çarpıcı fiyat değişimlerinden biri %30 artışla Çay ve türevlerinde görüldü. Yaşam maliyetini oluşturan ürünler arasında hanelerin sık kullandığı bazı ürünlerin aylık fiyat değişim oranlarını aşağıdaki grafikten inceleyebilirsiniz.

ÜRÜN	MART DEĞİŞİM %	NİSAN DEĞİŞİM %	MAYIS DEĞİŞİM %	GRAFİKLER
Ekmek	%13	%1	%1	
Et - Kıyma	%21	%2	%15	
Yoğurt	%1	%28	%19	
Zeytinyağı	%5	%9	%3	
Çay	%4	%1	%30	
Bilgisayar	%13	%5	%6	
Ağız ve Diş Bakımı Ürünleri	%-1	%9	%22	

Tablo 4: Seçilen ürünlerin aylık bazda değişim oranları (Mart – Nisan - Mayıs)

Metodoloji

İstanbul Planlama Ajansı İstatistik Ofisi tarafından yürütülen "İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması" kapsamında 2020 yılında İstanbul'daki haneleri temsil etmek üzere seçilen 1.600 hanenin temel harcamaları ve bu harcamaları oluşturan maddelere ilişkin veriler toplanmıştır. Bu süreçte seçilen hanelerin harcamaları günlük bazda detaylı olarak derlenmiştir. Böylelikle 10 ana başlıkta toplam 321 maddeden oluşan sepet için fiyat, miktar ve tür verilerinden hareketle harcama gruplarının ağırlıkları saptanmıştır. Ayrıca piyasa araştırmasına referans oluşturması açısından harcama yapılan yer (mağaza, market, pazar vb.) bilgileri de derlenmiştir. İncelenen 321 maddenin hane tüketiminde %80,9'una karşılık gelen 176 ürünün 1 yıllık fiyat değişimi 3.000 farklı noktada takip edilmiştir.

Hanelerin harcama eğilim ve tercihlerinin dikkate alınması ile İstanbul halkının aylık ortalama yaşam maliyeti tutarı belirlenmiştir. Ayrıca piyasa araştırmasına altlık oluşturması açısından harcama yapılan yer (mağaza, market, pazar vb.) bilgileri de derlenmiştir. Her hanenin giderleri OECD'nin Eşdeğerlik Ölçeği kullanılarak oluşturulan katsayılar vasıtasıyla eşdeğer ferdi maliyetlere dönüştürülmüştür. Son olarak, 4 kişilik (2 yetişkin, 2 çocuk) bir ailenin yaşam maliyeti eşdeğer ferdi maliyetler üzerinden hesaplanmıştır.